Тема: Розв’язування задач на виведення молекулярної формули речовини за масою, об’ємом або кількістю речовини реагентів або продуктів реакції.

Вивчення нового матеріалу

Алгоритм розв'язування задач на знаходження молекулярної формули сполуки за масою, об'ємом або кількістю речовини продуктів згоряння

1. Обчислити молярну масу невідомої речовини.
2. Обчислити кількості невідомої речовини та продуктів згоряння.
3. Знайти співвідношення кількостей невідомої речовини та продуктів згоряння.
4. Скласти рівняння реакції горіння вуглеводню і розставити коефіцієнти.
5. Вивести формулу вуглеводню й обчислити його відносну молекулярну масу.
6. Порівняти відносну молекулярну масу виведеного вуглеводню і відносну молекулярну масу невідомої речовини.
7. За потреби обчислити кількість атомів Оксигену.

Необхідно пам'ятати!

$$D_A(B) = \frac{M(B)}{M(A)}$$

$$V = nVm$$

$$m = nM$$

$$M = \rho \cdot Vm$$

Алкани	Алкени	Алкіни	Арени
C_nH_{2n+2}	C_nH_{2n}	C_nH_{2n-2}	C_nH_{2n-6}

$$C_xH_y + O_2 \rightarrow CO_2 + H_2O$$

$$C_xH_yO_z + O_2 \rightarrow CO_2 + H_2O$$

Задача 1. **Під час спалювання 5 г органічної речовини утворюється 13,75 г вуглекислого газу і 11,25 г води. Відносна густина пари речовини за воднем дорівнює 8. Виведіть формулу сполуки.**

Дано:

$m(\text{реч.}) = 5$ г

$m(CO_2) = 13{,}75$ г

$m(H_2O) = 11{,}25$ г

$D_{H_2}(\text{реч.}) = 8$

C_xH_y — ?

$C_xH_yO_z$ — ?

1. Яка молярна маса органічної речовини?

$M_r(\text{реч.}) = D_{H_2}(\text{реч.}) \cdot M_r(H_2) = 8 \cdot 2 = 16$.

$M(\text{реч.}) = 16$ г/моль

2. Які кількості речовини?

$\nu(\text{реч.}) = \frac{m(\text{реч.})}{M(\text{реч.})} = \frac{5 \text{ г}}{16 \text{ г/моль}} = 0{,}3125$ моль

$\nu(CO_2) = \frac{m(CO_2)}{M(CO_2)} = \frac{13{,}75 \text{ г}}{44 \text{ г/моль}} = 0{,}3125$ моль

$\nu(H_2O) = \frac{m(H_2O)}{M(H_2O)} = \frac{11{,}25 \text{ г}}{18 \text{ г/моль}} = 0{,}625$ моль.

3. Яке співвідношення кількостей речовин?

$\nu(\text{реч.}) : \nu(CO_2) : \nu(H_2O) = 0{,}3125 : 0{,}3125 : 0{,}625 = 1 : 1 : 2$.

$1C_xH_y + O_2 \rightarrow 1CO_2 + 2H_2O$

4. Яка молекулярна формула вуглеводню

$x = 1,\ y = 4$.

$C_xH_y = CH_4$.

$) = 16$ г/моль.

5. Порівняння молярних мас

$M(\text{реч.}) = M(CH_4)$.

Відповідь: CH4

Домашнє завдання:

рганічної речовини утворюється 3,36 л
носна густина за киснем дорівнює 1.
ну формулу речовини.

а маса органічної речовини?

$M_r(O_2) = 1 \cdot 32 = 32$.

$M(\text{реч.}) = 32$ г/моль

овини?

$\nu(CO_2) = \frac{V(CO_2)}{V_m} = \frac{3{,}36 \text{ л}}{22{,}4 \text{ л/моль}} = 0{,}15$ моль

$\nu(H_2O) = \frac{m(H_2O)}{M(H_2O)} = \frac{5{,}4 \text{ г}}{18 \text{ г/моль}} = 0{,}3$ моль.

$m($

$V($

$m($

D_O

C_xH_y — ?

$C_xH_yO_z$ — ?

$\nu(\text{реч.}) = \frac{m(\text{реч.})}{M(\text{реч.})} = \frac{4{,}8 \text{ г}}{32 \text{ г/моль}} = 0{,}15$ моль.

3. Яке співвідношення кількостей речовин?

$\nu(\text{реч.}) : \nu(CO_2) : \nu(H_2O) = 0{,}15 : 0{,}15 : 0{,}3 = 1 : 1 : 2$.

$1C_xH_y + O_2 \rightarrow 1CO_2 + 2H_2O$

4. Яка молекулярна формула вуглеводню і яка його молярна маса?

$x = 1,\ y = 4$.

$C_xH_y = CH_4$.

$M(CH_4) = 16$ г/моль.

6. Скільки атомів О входить до складу сполуки?

$n(O) = \frac{M_r(\text{реч.}) - M_r(CH_4)}{M_r(O)} = \frac{32 - 16}{16} = 1$.

5. Порівняння молярних мас

$M(\text{реч.}) > M(CH_4)$.

Відповідь: CH4O

1. Записати в зошит алгоритм складання задая та найважливіші формули;
2. Переписати в зошит задачу № 1 та задачу № 2.